

PASIŪLYMAS NUSTATYTI REACT-EU¹ PRIORITETO PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS

2021 m. rugsėjo 6 d.

Poreikis REACT-EU prioriteto lėšomis finansuoti pagal kito 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos (toliau – veiksmų programa) prioriteto priemonę atrinktus² projektus	Siekiant užtikrinti sklandų veiksmų programos REACT-EU prioritetų įgyvendinimą ir atsižvelgiant į tai, kad pagal REACT-EU prioritetus įgyvendinamų projektų išlaidos tinkamos finansuoti nuo 2020 m. vasario 1 d., projektų, prisidedančių prie REACT-EU prioritetų tikslų įgyvendinimo, atranka (ir įgyvendinimas) pradėta ir finansavimas jiems skirtas pagal veiksmų programos 1–10 prioritetų įgyvendinimo priemones (toliau – priemonė) iki veiksmų programos papildymo REACT-EU prioritetais. Veiksmų programą papildžius REACT-EU prioritetais, yra poreikis prie veiksmų programos REACT-EU prioritetų tikslų įgyvendinimo prisidedančius projektus perkelti ir finansuoti tam tikslui skirtomis veiksmų programos REACT-EU prioritetų priemonių lėšomis.
Pasiūlymą nustatyti veiksmų programos REACT-EU prioriteto priemonės projektų atrankos kriterijus³ teikianti institucija:	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
Veiksmų programos REACT-EU prioriteto numeris ir pavadinimas:	13 prioritetas „Veiksmų, skirtų Covid-19 pandemijos sukeltai krizei įveikti, skatinimas ir pasirengimas aplinką tausojančiam, skaitmeniniam ir tvariam ekonomikos atgaivinimui“
Veiksmų programos REACT-EU prioriteto konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas:	13.1.2. konkretus uždavinys „Energetinio efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių plėtros, siekiant švelninti poveikį klimato kaitai, skatinimas“
Veiksmų programos REACT-EU prioriteto priemonės kodas ir pavadinimas:	13.1.2-LVPA-V-114 „Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimas namų ūkiuose“
REACT-EU prioriteto priemonei skirtų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų suma, mln. Eur:	10,73

¹ 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 13 prioritetas „Veiksmų, skirtų COVID-19 pandemijos sukeltai krizei įveikti, skatinimas ir pasirengimas aplinką tausojančiam, skaitmeniniam ir tvariam ekonomikos atgaivinimui“ arba 14 prioritetas „Veiksmų, skirtų COVID-19 pandemijos sukeltai krizei įveikti, skatinimas, siekiant didinti užimtumą ir socialinę įtrauktį“, finansuojami vadovaujantis 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/2221, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kiek tai susiję su papildomais ištekliais ir įgyvendinimo taisyklėmis, siekiant suteikti paramą COVID-19 pandemijos sukeltai krizei ir jos socialiniams padariniams įveikti skirtiems veiksams skatinti ir pasirengti žaliajam, skaitmeniniam ir atspariam ekonomikos atgaivinimui (REACT-EU).

² Projektus, atrinktus iki veiksmų programos papildymo REACT-EU prioritetais ir veiksmų programos priedo pakeitimo (veiksmų programos ir jos priedo pakeitimai atlikti Europos Komisijos 2021 m. balandžio 12 d. sprendimu Nr. C(2021) 2603 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. birželio 2 d. nutarimu Nr. 395).

³ Teikiamas pasiūlymas nustatyti, kad veiksmų programos REACT-EU prioriteto priemonės projektų atrankos kriterijais laikomi Veiksmų programos stebėsenos komiteto pagal kito veiksmų programos prioriteto priemonę iki veiksmų programos papildymo REACT-EU prioritetais patvirtinti projektų atrankos kriterijai.

<p>Kito veiksmų programos prioriteto priemonė, atitinkanti REACT-EU prioriteto priemonę</p>	<p>4.1.1-LVPA-V-114 „Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimas namų ūkiuose“</p>
<p>Pagal kito veiksmų programos prioriteto priemonę remiamos veiklos, atitinkančios pagal REACT-EU prioriteto priemonę remiamas veiklas</p>	<p>X visos pagal 04.1.1-LVPA-V-114 „Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimas namų ūkiuose“ priemonę remiamos veiklos atitinka pagal 13.1.2-LVPA-V-114 „Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimas namų ūkiuose“ priemonę remiamas veiklas</p> <p>☐ dalis pagal (nurodoma 1–10 prioriteto priemonė) priemonę remiamų veiklų (nurodomos veiklos) atitinka pagal (nurodoma 13–14 prioriteto priemonė) priemonę remiamas veiklas</p>
<p>Nustatoma, kad REACT-EU prioriteto priemonės projektų atrankos kriterijais laikomi pagal kito veiksmų programos prioriteto priemonę patvirtinti projektų atrankos kriterijai.</p>	<p>Nustatoma, kad 13.1.2-LVPA-V-114 „Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimas namų ūkiuose“ priemonės projektų atrankos kriterijais laikomi pagal 04.1.1-LVPA-V-114 „Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimas namų ūkiuose“ priemonę Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2018 m. lapkričio 29 d. posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. 44P-5(35) ir 2019 m. rugsėjo 12 d. posėdžio protokoliniu sprendimu⁴ Nr. 44P-9(45) patvirtinti projektų atrankos kriterijai (pridedama aktuali forma „Pasiūlymai dėl projektų atrankos kriterijų nustatymo ir keitimo“⁵, kurioje nurodomi priemonei taikomi visi galutiniai Veiksmų programos stebėsenos komiteto patvirtinti projektų atrankos kriterijai, 6 lapai).</p>

Energetikos viceministrė

Daiva Garbaliuskaite

(ministerijos atsakingo asmens pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

⁴ Nurodomas paskutinis Veiksmų programos stebėsenos komiteto nutarimas, kuriuo patvirtinti 1–10 prioriteto priemonei taikomi projektų atrankos kriterijai (keitimai).

⁵ Pasiūlymų dėl projektų atrankos kriterijų nustatymo ir keitimo forma, kuriai pritarusi 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo darbo grupė, sudaryta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“.

PASIŪLYMAI DĖL PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJŲ NUSTATYMO IR KEITIMO

Aktuali galiojanti redakcija 2019 m. rugsėjo 12 d.

Pasiūlymus dėl projektų atrankos kriterijų nustatymo ir (ar) keitimo teikianti institucija:	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
Veiksmų programos prioriteto numeris ir pavadinimas:	2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos 4 prioritetas „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“
Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas:	4.1.1. konkretus uždavinys „Padidinti atsinaujinančių išteklių energijos naudojimą“
Veiksmų programos įgyvendinimo priemonės (toliau – priemonė) kodas ir pavadinimas:	04.1.1-LVPA-V-114 „Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimas namų ūkiuose“
Priemonei skirtų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų suma, mln. Eur:	28,83
Pagal priemonę remiamos veiklos:	Mažos galios atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių technologijų, skirtų pasigaminti elektros energiją namų ūkių reikmėms, įrengimas.
Pagal priemonę remiamos veiklos arba dalis veiklų bus vykdomos:	☐ Stebėsenos komiteto pritarimas veiklų ar jų dalies vykdymui ne Veiksmų programos teritorijoje gautas. Stebėsenos komiteto pritarimas reikalingas veiklų vykdymui: ☐ ne Lietuvoje, o kitose Europos Sąjungos šalyse (taikoma projektams, finansuojamiems iš Europos regioninės plėtros fondo arba Sanglaudos fondo); ☐ ne ES šalyse (taikoma projektams, finansuojamiems iš Europos socialinio fondo). Stebėsenos komiteto pritarimas nereikalingas, nes: ☒ veiklos bus vykdomos Lietuvoje (arba ES šalyse, kai projektai finansuojami iš Europos socialinio fondo); ☐ apribojimai veiklų vykdymo teritorijai netaikomi.
Projektų atrankos būdas (finansavimo forma finansinių priemonių atveju):	☒ Valstybės projektų planavimas ☐ Regionų projektų planavimas ☐ Projektų konkursas ☐ Tęstinė projektų atranka

		☐ Finansinė priemonė
Teikiamas tvirtinti: ☒ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS ☐ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS <i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i>		Patvirtinta Stebėsenos komiteto 2018-11-29 posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. 44P-5(35).
Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:		1. Projektas turi atitikti Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos , patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“, (toliau – Strategija) nuostatas.
Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:		Vertinama, ar projektas prisideda prie Strategijos 25.1.2 papunktyje nurodyto tikslo įgyvendinimo.
Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:		Nustatytas kriterijus padės atrinkti projektą prisidėsiantį prie strateginio tikslo - didinti elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybą ir pasiekti, jog iki 2020 m. būtų ne mažiau kaip 34 tūkst. elektros energijos vartotojų, naudojančių Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo (toliau – AIEI) 20 ¹ straipsnyje aprašytą gaminančio vartotojo schemą.
Teikiamas tvirtinti: ☒ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS ☐ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS <i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i>		Patvirtinta Stebėsenos komiteto 2018-11-29 posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. 44P-5(35).
Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:		2. Projektas atitinka Energinės vartojimo efektyvumo didinimo 2017–2019 metų veiksmų plano , patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos 2017 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. 1-181 „Dėl Energinės vartojimo efektyvumo didinimo 2017–2019 metų veiksmų plano patvirtinimo“, (toliau – EVEV planas) nuostatas.
Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:		Vertinama, ar projektas, projekto veiklos ir projekto vykdytojas atitinka EVEV plano III skyriaus aštuntame skirsnyje „Mažos galios atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių technologijų, skirtų elektros energijos gamybai namų ūkių reikmėms, įrengimas“ numatytą priemonę.

<p>Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:</p>	<p>Projektų atrankos kriterijus pasirinktas, siekiant atrinktu projektu maksimaliai prisidėti prie minėtame strateginiame dokumente numatytų planuojamų rezultatų pasiekimo. Taip pat bus siekiama įvertinti ar projektas atitinka EVEV plane numatytą finansuojamą veiklą ir projekto vykdytoją. Atrinkus projektą, atitinkantį šio strateginio planavimo dokumento nuostatas, bus sudarytos sąlygos namų ūkiams įsirengti mažos galios atsinaujinančių išteklių energiją naudojančias technologijas, skirtas elektros energijos gamybai namų ūkių reikmėms. Naudojant modernias technologijas bus padidinta elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamyba, sumažinta oro tarša kietosiomis dalelėmis ir kitais teršalais bei pagerinta oro kokybė.</p> <p>Pagal nustatytą kriterijų atrinktas ir įgyvendintas projektas prisidės prie 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 4.1 investicinio prioriteto „AIE gamybos ir skirstymo skatinimas“ 4.1.1. konkretaus uždavinio „Padidinti atsinaujinančių išteklių energijos naudojimą“ įgyvendinimo.</p>
<p>Teikiamas tvirtinti: ☒ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS ☐ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS <i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i></p>	<p>Patvirtinta Stebėsenos komiteto 2018-11-29 posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. 44P-5(35).</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:</p>	<p>3. Diegiama technologija turi atitikti atsinaujinančių išteklių rūšį.</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:</p>	<p><i>Šis kriterijus taikomas namų ūkiams, gausiantiems finansavimą, atrinkti.</i></p> <p>Vertinama, ar diegiama technologija skirta generuoti elektros energiją iš saulės šviesos.</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:</p>	<p>Nustatytas kriterijus padės atrinkti efektyviausius investicijų požiūriu projektus. Namų ūkių reikmėms pakanka mažos iki 10 kW galios elektros energijos gamybos įrenginių. Įvertinus šiuo metu rinkoje vyraujančius technologinius sprendimus namų ūkiams, kitų, nei nedidelės galios saulės elektrinių įrengimas elektros energijos gamybai savo reikmėms (ne pardavimui) nėra racionalus, todėl laikytinas neekonomišku, atitinkamai šiuo metu netikslingas remti ES fondų lėšomis.</p>
<p>Teikiamas tvirtinti:</p>	<p>Patvirtinta Stebėsenos komiteto 2018-11-29 posėdžio protokoliniu sprendimu</p>

☐ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS ☒ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS <i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i>	Nr. 44P-5(35).
Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:	4. Atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių technologijų įrengimo būdas
Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:	<p><i>Šis kriterijus taikomas namų ūkiams, gausiantiems finansavimą, atrinkti.</i></p> <p>Vertinama, ar namų ūkyje įgyvendinamo projekto metu elektros energijai gaminti diegiamos technologijos įrengiamos ant žemės, ar įrengiamos ant pastato (arba integruojamos į pastatą). Pagal šį atrankos kriterijų vertinami naujai diegiamų technologijų įrengimo būdai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aukštesnis balas skiriamas projektams, kuriais atsinaujinančių išteklių energiją naudojančios technologijos, skirtos elektros energijos gamybai, bus įrengiamos ant ar integruojamos į pastato sieną ar stogą (ar jų dalį); - žemesnis balas skiriamas projektams, kuriais atsinaujinančių išteklių energiją naudojančios technologijos, skirtos elektros energijos gamybai, bus įrengiamos ant žemės.
Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:	<p>Siekiant užtikrinti 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos rezultato rodiklio „Papildomi atsinaujinančių išteklių energijos gamybos pajėgumai“ reikšmės pasiekimą, diegiant naujausias, elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybos technologijas, prioritetas suteikiamas elektros energijos gamybos technologijoms, integruojamoms į pastato sieną ar stogą, o taip pat technologijoms, kurias planuojama įrengti ant pastato, neintegruojant jų į pastato sieną ar stogą. Taikant šį prioritetinį kriterijų, būtų atrinkti projektai, kuriais mažintume technologinius nuostolius tinkluose, nebūtų naudojama žemė saulės jėgainėms įrengti, bei kurių įgyvendinimas leistų įtraukti pagamintą energijos kiekį į skaičiuojamą 30 proc. energijos sutaupymą šalies mastu (vadovaujantis Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos, pakeisiančios 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvą 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, projekto 4(f) punktu).</p>
Teikiamas tvirtinti: ☐ SPECIALUSIS PROJEKTŲ ATRANKOS	Patvirtinta Stebėsenos komiteto 2018-11-29 posėdžio protokoliniu sprendimu

KRITERIJUS ☒ PRIORITETINIS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJUS <i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i>	Nr. 44P-5(35). Pakeitimas patvirtintas Stebėsenos komiteto 2019-09-12 posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. 44P-9(45)
Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas:	5. Atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių technologijų galia
Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai:	<p><i>Šis kriterijus taikomas namų ūkiams, gausiantiems finansavimą, atrinkti.</i></p> <p>Vertinama namų ūkyje elektros energijai gaminti diegiamos technologijos galia, tarpusavyje lyginant diegiamų technologijų galingumą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aukštesnis balas skiriamas projektams, kuriais bus įdiegtos iki 5 kW įtampos keitiklio galios atsinaujinančių išteklių energiją naudojančios technologijos, skirtos elektros energijos gamybai; - žemesnis balas skiriamas projektams, kuriais bus įdiegtos didesnės kaip 5 kW bet ne daugiau kaip 10 kW įtampos keitiklio galios atsinaujinančių išteklių energiją naudojančios technologijos, skirtos elektros energijos gamybai.
Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas:	<p>Siekiant prisidėti prie Strategijos 25.1.2 papunktyje nurodyto tikslo, kad iki 2020 metų sukūrus palankią investicijų aplinką, būtų ne mažiau kaip 34 tūkst. elektros energijos vartotojų, naudojančių gaminančio vartotojo schemą, diegiant naujausias, elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybos technologijas, prioritetą suteikiamas mažesnės, t. y. iki 5 kW galios elektros energijos gamybos technologijoms. Tokiu būdu būtų paskatinta atsirasti daugiau gaminančių vartotojų, kas ir yra vienas iš Strategijos tikslų.</p> <p>AB Energijos skirstymo operatoriaus duomenimis, 86,6 proc. visų buitinių vartotojų pagal dabartinę elektros energijos vartojimą užtenka 5 kW elektros energijos gamybos įrenginio, o 99,5 proc. buitinių vartotojų nesuvartoja daugiau elektros energijos, nei pagamina 10 kW elektrinė. Atitinkamai ES fondų lėšomis ir toliau tikslinga skatinti iki 10 kW galios atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių technologijų, skirtų pasigaminti elektros energiją namų ūkių reikmėms, įrengimą.</p> <p>Keitimas atliekamas atsižvelgiant į tai, kad pagal nuo 2019 m. spalio 1 d. įsigaliosiančią AIEĮ 20¹ straipsnio 1 dalį, fiziniai asmenys, esantys ar siekiantys tapti gaminančiais vartotojais, turi teisę įsirengti atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, kurių įrengtoji galia, skirtingai nei buvo anksčiau, gali būti didesnė nei 10 kW, tačiau negali viršyti 500 kW. Atitinkamai, atsiradus galimybei fiziniams asmenims įsirengti didesnės galios atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, nėra tikslinga atrankos kriterijais riboti įrengiamų įtampos keitiklių galios. Net jei įrengiama galia yra didesnė nei remiama pagal finansavimo sąlygų aprašą, fiziniams</p>

	asmeniui turi būti užtikrinta galimybė dalyvauti skatinimo schemoje ir gauti finansavimą pagal nustatytas sąlygas. Todėl prioritizuojant projektus pagal šį kriterijų, įtampos keitiklio galia nėra vertinama.
--	--

Energetikos viceministrė

Daiva Garbaliuskaitė